

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 21 (22)

TORONTO, Ontario, 1950 m. GEGUŽES mėn. 25 d.

Kaina 10 c.

The Lights of Homeland

Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian R. C.
Society of Canada.Authorized as Second Class Mail
Post Office Department, Ottawa

SAVAITRAŠTIS

Lėdija: Kanados Lietuvių
Katalikų Kultūros Draugija941 Dundas St. W., Toronto.
Ont. Canada

Sekminių dvasios keliu

Gyvename sekminėmis nuotakomis.

Svetur, svetimoje aplinkoje, kur viešasis ir šeimyninis gyvenimas tvarkomas kitoniškų papročių, veikiamas kitoniškos ūkinės konjunktūros bei kitokių sąlygų, viso šių švenčių lietuviškojo grožio nepajuntame. Neminsime nei švariai nušluotų ir gelsvų smėlių nubarsytų kiemo takelių, nerimošim ant rūtų darželio tvorelės, nesidžiaugsim kvapnių berželių šakutėmis išpuoštomis seklyčiomis, nerasis jų prie durų, nesidžiaugsim su plačios apylinkės kaimynais pašventorėje, popietį neisim ir jau pradedančiai siubuoti nuo vėjelio pūstelėjimo paruges, nestebėsime žalumynais apkaišytos piemenėlių pargenamos bandos, jaunimas nesilinksminis, netrauks skardžių dainelių, kad net šilajai ir gzuolynai aidėtų. O, kai prisimeni... Na, bet kam graudintis, jei ir taip graudu...

Vis dėlto Sekminės, Šventosios Dvasios atsiuntimo šventė. Šventoji Dvasia — Gerosios Žinios skleidėja ir palaikytoja. Tik jos dėka saulelė baugščių Dieviškojo Mokytojo mokinių pasidaro tūlimes, išejusiais skleistis Gerąją žinią, pasauliui atnešančią ramybę, visuomenę ir tautoms sugyvenimą.

Baugštus apaštalai, Sekminių Šventosios Dvasios apšviestai, praregėjo visą savo Mokytojo skelbtąją Tiesą, ją perprato ir išėjo dėl jos grumtis. Kas buvo neaišku, pasidare aišku. Kur atrodė nėra kelio, atsidarė platus horizontas. Visur kelti, visur galimybės, tik eik ir skelbk.

Iki Sekminių jie buvo krūvoje, tik trumpam teišsiskirdami. Po Sekminių jie išėjo į pasaulį. Išėjo kiekvienas savu keliu, kiekvienas į savo barą. Paskum juos ejo minios — tūkstančiai, o pagaliau milijonai ir šimtai milijonų. Jie daugiau jau nebesusitik, nebesuėjo į vieną vietą, nebeatėjo pas juos Mokytojas, matomas, su savo gailinčiančia ir stiprinančia jėga, bet visi jie, kaip niekad anksčiau, buvo vieningi, sudarė vieną šeimą, vieną bendruomenę, dvasioje buvo kartu. Nes jie visi išėjo pasaulin perpratę tą pačią tiesą, vykdydami tą patį įsakymą: "Mylėkite vienas kitą, ir iš to pažins, kad esate mano mokiniai"...

Ir mes lietuviai einame tuo pačiu keliu, einame toje pačioje milijonų kelionėje, einame kaip tos pačios krikščionių šeimos nariai. Gal kartais nesame tinkamai perpratę tos didžiosios Tiesos, gal dažnai klumpame ir net traukome tą amžinosios kelionės procesą, tačiau daugumoje norime joje dalyvauti, norime būti verti bendrakaišvių. Išimties mūsų tarpe, ačiū Dievui, negausios ir geros valios netruksta.

Bet mes turim ir kitą — žemiškąjį — kelią. Sekminių prasmė ir čia mums turėtų būti pamokanti. Ir čia reikia nuskaidrinti proto, reikia, kad perprastume savąją lietuviškąją tiesą, kad perprastume savo di-

džiuosius uždavinius ir savąją paskirtį. Perpratimas ir įsisąmoninimas bus kaidas, kad eisime savu keliu, kad gyvensime, o ne konvulsingai blaškysimės iki agonijos.

Mus vienus nuo kitų daug kas skiria. Skiria kartais net esminiai dalykai, tačiau taip pat ir jungia, sieja į vieną lietuviškąją bendruomenę. Visi esame tos pačios motinos Lietuvos vaikai, jos dvasios, jos amžiais išaugintų tradicijų ir išpuoselotos kultūros auklėtiniai. Su šiuo paveldėjimu išėjome į pasaulį, jo ženklų išskirti iš visų kitų milijonų. Jį turime, nors ir nenorėtume. Tad ir neškim jį plačiojo pasaulio klonius ir aukštumas kaip savąją vėliavą. Eikim, žinodami ką nešame. Tą vieną brangenybę visi nešame, kaip anie apaštalai nešėsi tą vieną Tiesą. Tą pačią Gerąją žinią. Kiekvienas, ar kurios grupės, turime ir kitų žymelių, turime pamėgtų, kartais skolinčių vėliavėlių, bet jos tokios menkutės, kad net graudu, kai iškišamos į priekį, lyg pajęgtų nustelbti plačią plevesuojančiąją tėviškęs dvasios vėliavą ir kraujuje bei kauluose įsispaudusią žymę.

Sekminių Šventosios Dvasios sucementuotoje bendruomenėje neliko "nei žydo, nei heleno", bet viena šeima, su tuo pačiu didžiuoju įsakymu ir ta pačia didžiąja žyme: "Mylėkite vienas kitą, ir iš to pažins, kad esate mano mokiniai". Ir mūsų tarpe tenebų "nei heleno, nei žydo", bet viena šeima. Ir žydas ir helenas pasidare tos pačios šeimos nariai, kad visas pagoniškasis pasaulis stebėjosi: "Žiūrėkite, kaip jie mylis!". Teliaka ir pas mus ir "žyda" ir "helena", bet tai neprivalo trukdyti išlaikyti tą pačią vieną šeimą. Kas nepakenčia "žydo" ar "heleno", jau nėra tikras tos šeimos narys, nes nevykdo ano didžiojo įsakymo, atsisada ženklo, iš kurio jį galima pažinti.

Didžioji Sekminių prasmė tęstinipina mus ir teveda savu keliu. Vistiek ar per tropikų gyvatynus ar per tyrlaukių smiltynus, ar per derlingasias stepes, ar per arktikos ledynus, visur su ta pačia, motinos Lietuvos mums įteikta, vėliava ir į tą pačią Lietuvą...

Franco Ispanija kryžkeleje

Iš Madrido ateinančios žinios sako, kad Franco Ispanija greitu laiku turi išspręsti degančius klausimus dėl politinių ir ekonominių santykių su JAV. Gaunamos mažos paskolos iš smulkiųjų privačių Amerikos bankų nebeišsprendžia ekonominių sunkumų, kurie vis aštriau reiškiasi Ispanijos ūkyje. Norint kraštą pastatyti ant tvirtų pagrindų reikalinga efektyvi parama, kuri gali būti gauta tik iš dėdės Samo kišenės. Ispanų optimistai finansininkai mano, kad aptvarkymui svarbiausių ekonominių skylių, už-

Pagalba nukentėjusiems

Federalinė ir provincinės Kanados valdžios paskyrė mišrią komisiją (Manitobos provincijos potvynio ir Quebec provincijos didžiųjų gaisrų nuostoliams apskaičiuoti. Pagal šios komisijos nuostolių ir kovos su stichija išlaidų apskaičiavimus federalinė valdžia paskirs atitinkamą sumą tms provincijoms pagalbai. Manoma, kad federalinė valdžia padengs 75 procentus visų Manitobos nuostolių.

Winnipegą jau aplankė Gen. Gubernatorius Alexanderis, Kanados premjeras St. Laurent ir Toronto mayoras Mc Callum. D. Britanijoje laikraščiai iškėlė sumanymą, kad Manitobos nelaimės vietas aplankyti karališkosios šeimos nariai. Beabejojio, tuo būtų norima iššaukti ka-

nadielių ištikimybės sostui demonstracija.

Aukos nukentėjusiems renkamos kiekviename žingsnyje. Firmos lenktyniauja, kuri daugiau įneš į Potvynio Fondą.

Iki šiol berodę priekyje stovė Eaton firma, įmokėjusi 307 tūkstančius 34 dolerius.

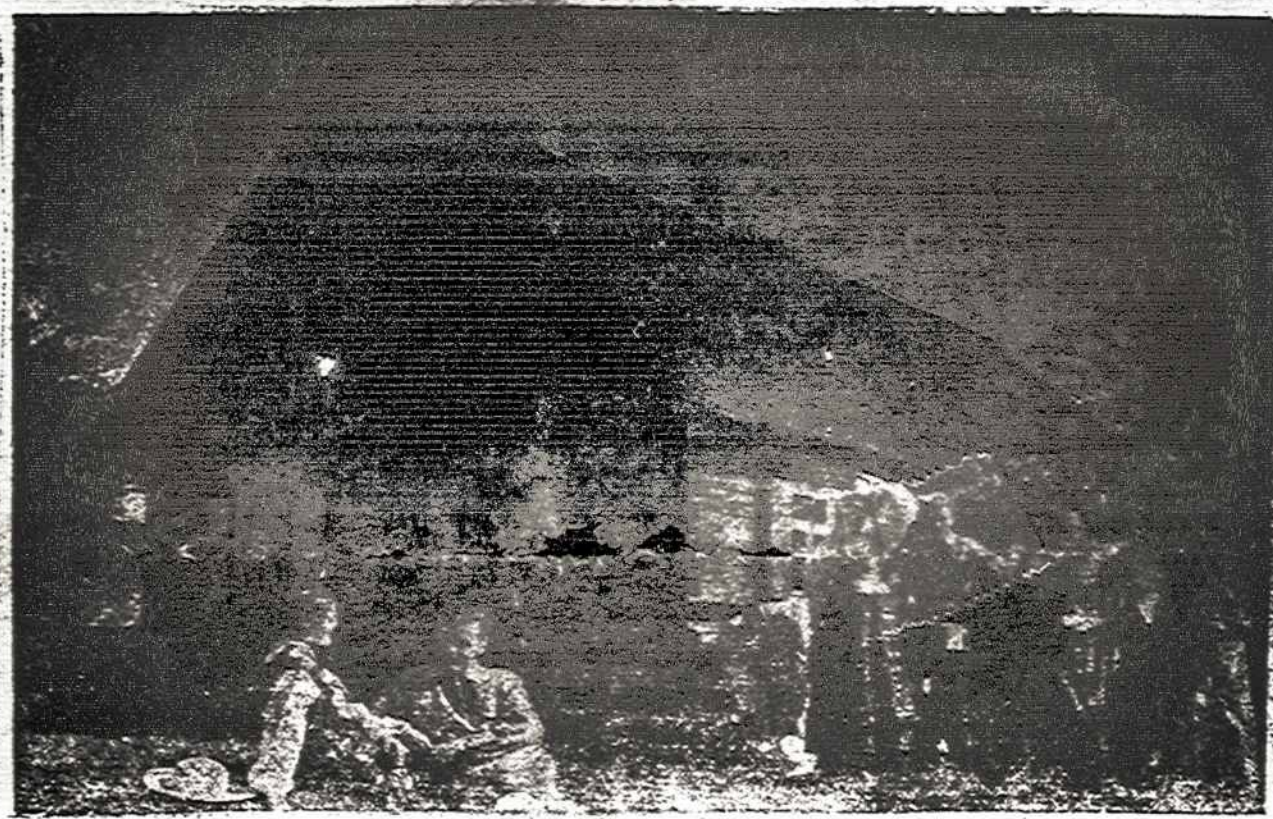
— VAŠINGTONAS. — Čekoslovakijos delegacijos JTO vadovas Vl. Houdek, komunistas, nušalino užsienį reik. ministerio Clementis prėteguotas jauną vyrą, 30 m., pakviestas grįžti į Pragę, atsisakė savo posto ir paprašė JAV globos. Bet dėl to dar svyruojama, prieš prigludusį komunisto pasisakant ir JAV čechų visuomenės tarp kitko ir buvus ambasadorius I. Slavik.

Gana komunistų!

Timmins, Ont., burmistras Philip Fay, sužinojęs, kad vietos komunistai rengia "taikos mitingą" su Dr. Endicott ir Canterbury raud. dekanu H. Johnson kalbomis, pastebėjo:

"Mano nuomone abu šie vyrai yra sovietų klapčiukai. Tikrieji komunistai gali kvatotis matydami kaip šiuo du vyrai, nuduodantys krikščionis, gina raudonąją liniją. Komunistų mums čia jau ir taip per daug, gi šiedu klounai nieko gero nepridės".

Gegužės 17 d. atsilankęs Timminse raud. dekanas buvo sutiktas panašiai kaip Hamiltone su kiaušiniiais ir pamidorais ir judėti galėjo tik apsuptas policijos.

Sekminių popietė Lietuvos kaime

VISIEMS KANADOS LIETUVIAMS

KLB — LOK APLINKRAŠTIS NR. 3

Kanados Lietuvių Bendruomenės Laikinasis Organizacinis Komitetas paskutiniame savo posėdyje, 1950 metų gegužės 19 dieną, konstatavo, kad

1. Apylinkių Laikinieji Organizaciniai Komitetai dar daugelyje lietuvių gyvenamųjų vietų nesudaryti, nors KLB — LOK nustatytas terminas — š.m. balandžio 30 diena, jau yra praejęs ir 2. kad kaikiuriose vietose Apylinkių Laikinių Organizacinių Komitetų sudarymas neatliktas pagal visai Kanadai išleistas "Kanados Lietuvių jaunųjų Organizacinių Komitetų sudarymo taisyklės".

Atsižvelgiant į šiuos faktus, dėl kurių susitrukdė Kanados Bendruomenės Apylinkių Laiki-

stropiai ir tiksliai pildyti KLB — LOK aplinkraščius ir taisykles, kad nesitrukdėtų KLB organizavimas.

KLB — LOK Pirmininkas
P. Juškevičienė

KLB — LOK Sekretorius
J. Adomonis.

1950. V. 20. Montreal.

Darbiečiai atsisako tęsti reformas

Gegužės 22 d. darbiečių vadovybė paskelbė, kad, turėdama mažą daugumą parlamente, tolimesnės nacionalizacijos nebevykdydys, bet savo vyriausybę laikys ir toliau. Nauji rinkimai, manoma, bus paskelbti tik 1951 m. pavasarį.

Nelaimė kasyklose

Gelsenkirchene, Vokietijoje, praėjusį šeštadienį kasyklose, pusė mylios gilumoje įvykęs dujų sprogdymas užėmė 71 ir sužiedė 30 darbininkų. Tai didžiausia Vokietijos kasyklų nelaimė po 1946 m., kai Grimberge žuvo 439 žmonės.

— VAŠINGTONAS. — Acheson pareiškė, kad JAV duosiančios ūkinės pagalbos Europai ir Marshallo plano laikui pasibaigus. Jos taip pat paremsiančios ir Sovietų imperializmo grasomus kitus kraštus, kaip Graikiją, Turkiją, Iraną ir net Indokiniją.

Savaitės apžvalga

Trijų konferencijų išvada — ginkluotis iki dantų

Iš Londono pranešama, kad baigdami konferenciją užsienų ministeriai padarė aiškias išvadas, jog taiką pasaulyje išlaikyti galima tik iki dantų apsiginklavus. Šią mintį remia ir visos Atlanto pakto valstybės. Niekas šandien nebetiki, kad pastovią taiką su Rusija galima būtų pasiekti per Jungtinių Tautų ar kitas organizacijas.

Taikos ženklą — balandį su alyvos šakele, tenka pašalinti iš gražių konferencijų salių ir dėti jį ant bombonešių sparnų, tankų bei atominių bombų, nes šios priemonės liko vienintelės realios ir patikimos taikai tarp Vakarų ir Rytų išlaikyti. Atlanto pakto norima praplėsti, priimant ir kitas Vakarų valstybes. Buvusio JAV prezidento A. Hooverio pasiūlymas sukurti Vakarų Jungtines Tautas yra rimtai svarstomas, nes tik stipriai organizuotas ir apsiginklavęs Vakarų pasaulis gali pažaboti bolševizmo ekspansiją.

Diplomatų uždavinys šandien — taiką tvirtinti divizijų ir eskadrilijų skaičiais.

Sidnejaus konferencija

Britų Imperijos 7 valstybių konferencija, kuri buvo sušaukta apsvastyti ekonominę pagalbą pietų ir pietryčių Azijai, baigėsi su gana patenkintais sutarimais. Pasireiškę nuomonių skirtumai tarp Australijos ir Anglijos gana greit buvo išlyginti. Konferencijoje buvo principiniai susitarimai įsteigti techninių pagalbos fondą, pagrindinių investicijų fondą ir centralinį biūrą Colombo mieste, Ceilone. Šis biūras bus sudarytas iš konferencijoje dalyvavusių valstybių finansininkų bei ekonomistų ekspertų, kurie rinks informacinę medžiagą iš pagalbos reikalingų Azijos kraštų. Pirmoje eilėje bus kreipiamas dėmesys į Indokiniją, Indoneziją, Burmą, Malajus ir Thailand (Siamą). Australijos užs. reik. ministeris P. C. Spender, kuris buvo šios konferencijos pirmininkas, pareiškė, kad sudarytas specialus komitetas visoms detalėms užbaigti. Australija pati pirmoji jau paskyrė 8 mil. svarų šiam fondui. Anglų atstovas lordas Mc Donald pareiškė, kad Anglija savo įnašą padarys tada, kai bus galutinai aiškūs sumų paskirstymo planas suinteresuotoms valstybėms.

Nors kaikiurie pesimistai ir pranašavo šios konferencijos nepasisekimą, tačiau rimtas komunizmo pavojus Azijos tautoms, konferencijos dalyvių vertė prieiti konkrečių nutarimų.

Lie matė Stalingą

Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Trygve Lie iš Maskvos garsiai pranešė, kad jis gavo "malonę" pamatyti "tėvelį" Stalingą, ko gal nesitikiėjo išvykdamas iš New Yorko. Spaudos korespondentams Lie papasakojo, kad prie Stalino

jam tekę sėdėti per stalo artumą, kad jo sveikata esanti gera ir kad Juozapas esąs lygiai toks pat sveikas kaip prieš keturis metus. Bendrai iš Lie pareiškimų spaudai nesimato nieko naujo, kas galėtų pasaulio įtampos sumažinti, nes Kremlius, matyt, nemano savo imperialistinių ėjimų keisti. Tr. Lie nepraneša nieko nauja, tik kalba apie taikos norą ir Maskvoje ir apie Kremliaus palankumą dėtis, žaisti konferencijomis. Ką konkrečiau Kremlius siūlė, Tr. Lie bus pranešęs Paryžiaus ir Londono vyriausybėms, o taip pat ir Vašingtonui, į kur jau atskrido.

Lie pasivažinėjimą į Maskvą reikia laikyti kaip "draugišką" kelionę su didele reklama padėties gelbėjimui. Vargu ar daug kas betiki JTO išgelbėjimui. Hooverio pasiūlymas sudaryti JTO tik iš Vakarų pasaulio darosi kaskart realesnis.

Pučas Bolivijoje

Iš La Paz pranešama, kad ten įvykęs komunistų pučas numalšintas. Pučo metu buvę 13 užmuštų ir 112 sužeistų, o neoficialios žinios sako, kad žmonių buvę apie 100. Pučo vadovas Sergio Almaraz, vadinamas komunistu. Jis suimtas kartu su vienu artistu, tik ką grįžusiu iš Paryžiaus, kur jis užmezgęs ryšius su rusų agentais. Iš viso esą suimta apie 400.

Vokietija siūlosi į Vakarų Sąjungą

Vak. Vokietijos kancleris K. Adenauer, suvo kalboje gegužės 21 d., suvienytą Vakarų Europą pavadino trečiąja pasaulio pajėga, stovinčia tarp JAV ir Sovietų Sąjungos. Vokietija turinti tai sąjungai priklaustyti, nes negalį būti pajėgos Europos be Vokietijos ir pajėgos Vokietijos be Europos.

Žvalgo

Britų pakrančių sargybos praneša, kad Anglijos pietų pakrantėse, kur kaupiamos vakarų sąjungininkų laivyno jėgos pavasario manevrams, pasirodė apie 20 mažų rusų laivų. Ta proga primenama, kad prieš du mėnesius Karibų jūros srityje prarastų manevrų metu taip pat pasirodė rusų laivų.

Didelė eksplozija

Gegužės 20 d. 10.000 gyventojų miestelyje South Amboy New Yorko provincijoje, įvyko kaip atominės bombos sprogdymas, nuo kurio 29 žmonės yra žuvę ir apie 60 sužeisti. Du trečdaliai šio miestelio namų buvo sugriauta arba apgadinta. Taip pat nukentėjo ir už Raritam upės esantis kitas 48 tūkstančių gyventojų miestas. Į orą išlėkė apie 600 tonų įvairios karinės amunicijos, kuri buvo kraunama siūsti į Pakistaną. Skačiuojama milijonais dolerių nuostolių. Autoritetingi tyrimo šaltiniai skelbia, kad sprogdymas buvo sabotuota vaistus. Abiejose vietovėse po sprogdimo kilo didžiulė panika, nes gyventojai nežinojo, kas čia dedasi.

